

ΧΡΗΣΤΟΣ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

www.sartzetakis.gr

Δευτέρα, 6 Φεβρουαρίου 2022

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

18 **Πολιτική** Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ 5-6 Φεβρουαρίου 2022

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗ

Ο Ανακριτής

Απόσπασμα από το βιβλίο «Ζ» του Βασίλη Βασιλικού

Βγάλε τα επιτέλους να πουκάσουμ!

Ο Ανακριτής είναι αναρχικό φυτό. Είναι «πόθος». Μεγαλώνει ανάλογα με το ύψος της βέργας που συναντά. Όσο η βέργα πάει πιο ψηλά, τόσο και ο Ανακριτής φουντώνει. Μπορεί να σκεπάσει όλο το δωμάτιο. Ο Ανακριτής είναι κληρονομιά: στα φύλλα κρέμονται απ' την πλευρά της, άγουρες, ξινές ρώγες, που το φθινόπωρο θα ωριμάσουν και θα κάνουν κρασί. Ο Ανακριτής ξηλώνει τα πλαστικά πατώματα. Από κάτω υπάρχουν προγονικές ρίζες θαμμένων νεκρών. Ο Ανακριτής είναι τυμβωρύχος.

Ο Ανακριτής -ο πας Ανακριτής- δεν ανήκει εις την χορεία των δώδεκα θεών του Ολύμπου ούτε συγκαταλέγεται μεταξύ των Αγίων της Χριστιανικής Εκκλησίας ούτε του έχει αναγνωριστεί το αλάθητον, το οποίον ζηλοτύπως κρατεί διά τον εαυτόν του, ως αποκλειστικόν και μοναδικόν προνόμιον. Ο Πάπας. Ανθρωπος είναι ο Ανακριτής, όπως όλοι μας. Είναι ένας συγκεκριμένος άνθρωπος, ο οποίος εγεννήθη από ορισμένους γονείς, φέρει, είτε το θέλει είτε όχι, μέσα στο αίμα του και εις την ψυχήν του δεδομένην κληρονομικότητα, συνειδητή ή όχι, κατά την νεότητά του από ορισμένης ιδέας και από την σωματική του εξαρτάται η αντίστασις του εκ της συμφυεώς με τον άνθρωπον οδοντομίας. Αυτός είναι ο Ανακριτής -ο πας Ανακριτής.

Ο Ανακριτής είναι πρόσωπο που δεν έχει καιρό για άγχος, για αγωνίες, για μεταρρυθτικές θλίψεις. Είναι δεδομένη πάνω στο σκαφός, σαν το δούκι στο σκαρί. Ο Ανακριτής είναι κηπουρός που βγάδι τα ζιζάνια απ' τον κήπο. Ο Ανακριτής είναι λουλούδι που ανθίζει μόνο του, όπως εκείνα στη Νότια Αμερική, μέσα στην πέννημη επίπλωση του φθινόπωρου, προμήνυμα της άλλης άνοιξης, πριν απ' την παγωνιά του χειμώνα.

την επιμονή. Ο Ανακριτής είναι ένα εισιτήριο για το Γεντί Κουλέ. Προσπάθεια να κατηγορηθεί ο Ανακριτής ως αριστερός. Βουλευτής της ΕΡΕ, γνωστός διά τας υπερδεξιές του απόψεις, μελετά την κατάθεσιν επερωτήσεως εις την Βουλήν διά της οποίας ζητείται από τον Υπουργόν Δικαιοσύνης όπως πληροφορησθ το Σώμα και καταθέσιν ταυτοχρόνως τον σχετικόν προσωπικόν φάκελον του διενεργούντος τας ανακρίσεις της Ουδτερουπόλεως Ανακριτού, κυρίου...

Ο Ανακριτής δηλώνει: «Το φρούριον είναι καλώς περιτταρακωμένον». Ο Ανακριτής είναι θαρραλέος. Είναι έξυπνος. Εκεί που ξέρεi ότι η σιωπή είναι προτιμότερη, λέει: «Δεν υπάρχει απόντησις». Όταν ο Υπερστρατηγός του υποδεικνύει κατάλογον μαρτύρων προς εξέτασιν, ο Ανακριτής τον απορρίπτει λέγοντας ότι θα σχηματίσει τη γνώμη του από όλες τις πηγές. Η μια πηγή φέρνει την άλλη. Σκαμμένο το χώμα από κάτω, βουλιάζει στο πέλμα του. Αγρια κουνέλια που σκάφαν τη γη δημιουργώντας υπόγεια τούνελ, που όλα συγκοινωνούν μεταξύ τους, όλα οδηγούν στον αφαλό. Ο Ανακριτής είναι βουτηχτής με σκάφανδρο και δυο μπουκάλες οξυγόνου.

Ο Μέγας Αρεοπαγίτης εξέφρασε την γνώμην προς τον Ανακριτήν ότι μάλλον το «στραπατσάρισμα» του Ζ σκοπεύει και όχι η θανάτωσις. Και τι είναι τα άλλα που γράφει ο Τύπος περί εκδόσεως άλλων ενταλμάτων;

μου ανέφερε ότι τα στοιχεία είναι αρκούντα μόνον διά την παραπομπήν του Μαστοδοντόσαυρου και όχι διά την καταδίκην του. Εν πάση περιπτώσει δεν δύναμαι επ' αυτού να σας είπω περισσότερα από τηλεφώνου. Εκείνο το οποίον δεν αντιλαμβάνεσθε είναι ότι διά των ενεργειών σας πλήττετε τον Κρατικόν Μυχανισμόν.

Ο Ανακριτής είναι νέος, ωραίος, δυνατός. Ελπίζω να γιατρευτεί η σήψη. Ονειρο δεμένο στο μούραγιο. Πόρτα ανοικτή στη φυλακή. Χωρίς νερό. Χωρίς φως. Ψάχνει στη σκοτεινή τρύπα. «Επιτελώ το καθήκον μου». Υπομονή, δουλεύει. Πλάκει το υφαντό, για να 'ρθουν έπειτα οι έμποροι να βάλουν τις τιμές. Μα πρέπει να 'χει γερά πλέξη, να αντέχει στο κρύο. Με δυο βελονίς, πριόνιο κινέζικα, μετά τους πόντους, τρώει το ρούζ σπιρί σπιρί. Κάθε βελονιά σούρ υπολογισμένη. Κάθε σπιρί σε σχέση με άλλο σπιρί.

Ο Ανακριτής έχει ένα μεγάλο σπινθηροκόπιο. Είναι φεγγάρι που κρευνά το γήπεδο σ' ένα ματς κάτω από τους προβολείς. Χιλιάδες θεατές μπλεγμένοι στον αγώνα. Ποιος απ' όλους πλήρωσε τους παίκτες για να μην παίξουν καλά; Ποιος τους προπόνησε για να παίξουν έτσι; Ποιος έχει στοιχηματίσει πίσω απ' την

πλάτη τους; Ο Ανακριτής μελετά τη σκοτεινή πλάκα της ακτινογραφίας του εγκλήματος: οι σκιές της φθίσης πρέπει να εξακριβωθούν. Να μην υπάρχει αμφιβολία.

Ο Ανακριτής δεν μοιάζει με το ποίημα του Κοράφι «Το Πρώτο Σκαλί». Δεν του φτάνει να ανέβει στο πρώτο σκαλί. Πρέπει να φτάσει επάνω. Στο κεφαλόσκαλο. Παράξενο που αισθάνεται κανείς όταν ξέρεi ότι ένας λαός τον κουβαλάει στους ώμους! Ω, της γλυκιάς ευθύνης η δυνατό μωροειδί! Εκεί σκαδόν μεθόσαι από την κούραση και

Ο Ανακριτής πιέζεται. Ο Ανακριτής συσφίγγεται. Ο κλοιός γύρω του στενεύει. Ο Ανακριτής δεν είναι μια έξοδος. Είναι μια είσοδος στις φυλακές. Από τότε που έκλεισε στο Γεντί Κουλέ και τον Μαστοδοντόσαυρο, ο Ανακριτής, έγινε κόρφοις εν οφθαλμώ στους κροτοδεινόσαυρους.

Οι μεγάλοι πηγαίνου έρχονται. Ο Υπουργός είναι μόνον εγκαταστημένος στο «παλάτι». Ο Υπερστρατηγός. Ο Μέγας Αρεοπαγίτης. Ο προσωπικός σύμβουλος του πρωθυπουργού. Συναντήσεις, τηλεφωνήματα, πιέσεις, στρώματα ασβέστη για να κρυφτεί η ραγισματιά, μα η αλήθεια, στο στάδιο αυτό τουλάχιστο, τριπιάει τον ασβέστη. Ο Μέγας Αρεοπαγίτης ανησυχεί: «Πότε επιτέλους θα τελειώσετε με την υπόθεσιν Ζ; Μου είχατε υποσχεθεί ότι η υπόθεσις θα επεριοχτεί εντός του Ιουνίου και τώρα είμαστε εις τον Αύγουστον. Με εξαπατάσατε. Τι κάνετε επιτέλους; Δεν ξέρετε ότι με το να εξετάζετε συνεχώς μάρτυρας υπάρχει κίνδυνος να παραπλανηθίτε».

Ο Ανακριτής τα ξέρεi όλα. Πιέζεται. Πιέζεται διπλά. Και από αυτούς που είναι από πάνω και από τη μάζα του λαού που έχει σπέρσει σ' αυτόν τα βλέμματα της σαν μόνη σωτηρία. Ο Ανακριτής σπινθιάει. Δουλεύει δεκαοκτώ ώρες το εκκοσμητικό. Έχει ήδη σχηματίσει μια γνώμη, μα δεν ωφείλει να πει τίποτα. Πρέπει να αφήσει τα πράγματα να μιλήσουν μόνα τους.

Και διατί εξεδώσατε ένταλμα συλλήψεως, διατί προφυλακίσατε αξιωματικόν Χωροφυλακής; Δεν είχατε συμφωνήσει να προφυλακίσετε αξιωματικούς μόνον όταν είναι βέβαια η καταδίκη των; Και εν τούτοις ο κύριος Εισαγγελέας

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΣΕ ΣΤΕΝΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΚΥΚΛΟ Η ΤΑΦΗ
**Αύριο η κηδεία του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας
Χρήστου Σαρτζετάκη**

Η εξόδιος ακολουθία του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας Χρήστου Α. Σαρτζετάκη θα τελεστεί αύριο, στις 12:00, στην Μητρόπολη Αθηνών.

Σύμφωνα με ανακοίνωση από το γραφείο του εκλιπόντος πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας, λόγω των υγειονομικών μέτρων, η ταφή του Χρήστου Α. Σαρτζετάκη θα τελεστεί σε στενό οικογενειακό κύκλο την ίδια μέρα στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών.

Επισημαίνεται επίσης πως η οικογένεια εξέφρασε την επιθυμία τυχόν δωρεές να κατατεθούν στην Φλόγα: Σύλλογος Γονιών Παιδιών με Νεοπλασματική Ασθένεια και στην Εστία Κέντρο Κοινωνικής Φροντίδας απόμων με νοητική υστέρηση.

Δημοσία δαπάνη και με τιμές Αρχηγού Κράτους η κηδεία του

Με δημόσια δαπάνη θα τελεστεί η κηδεία του πρώην Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Χρήστου Σαρτζετάκη, που έφυγε σήμερα από τη ζωή, με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών κ. Μάκη Βορίδη, Οικονομικών κ. Χρήστου Σταϊκούρα και Εθνικής Άμυνας κ. Νίκου Παναγιωτόπουλου.

Παράλληλα, σύμφωνα με την ανακοίνωση του υπουργείου Εσωτερικών, ως «ελάχιστο φόρο τιμής για τις εξαιρετικές υπηρεσίες που προσέφερε στον Λαό, στην Πατρίδα και στο Έθνος, αποφασίστηκε να αποδοθούν κατά την κηδεία του οι τιμές που προσήκουν σε Αρχηγό Κράτους, να τηρηθεί δημόσιο πένθος από σήμερα 3 Φεβρουαρίου, ημέρα του θανάτου του και για τρεις ημέρες, καθώς και κατά την ημέρα της κηδείας του και να αναρτηθούν μεσίστιες οι σημαίες των δημοσίων καταστημάτων όλης της Χώρας».

εφ. Επικαιρότητα Κυριακή 6/2/2022

Κυριακή 6 Φεβρουαρίου 2022

κυριακάτικη δημοκρατία | 37

Οι πίσω μου Σελίδες

Από τον
ΔΙΜΗΤΡΙΗ
ΚΑΠΡΑΝΟ

Χρήστος Σαρτζετάκης: Η ταραχώδης θητεία ενός ήρεμου άνδρα

Ο Χρήστος Σαρτζετάκης με την Ανδρέα Παπανοδρίου

Ο βουλευτής Ιωαννίνων της Ν.Δ. Λεωντής Καλογριάνης παίρνει την είσησή του για να πάει στη δεύτερη (άγνη) ψηφοφορία για την εκλογή Σαρτζετάκη

Τον Χρήστο Σαρτζετάκη τον γνώρισα ως αρεοπαγίτη. Από το 1981 μέχρι το 1994 κάλυπτα, μαζί με τον εξαιρετικό συνάδελφο Αλέξανδρο Αυλωνίτη (και για ένα φεγγάρι μαζί με τον φιλιππικό Μανώλη Καψή), το ρεπορτάζ του υπουργείου Δικαιοσύνης και των ανώτατων δικαστηρίων για το «Εθνός», επί των ημερών του Αλέκου Φιλιππίδου.

Ο εκλιπών Πρόεδρος ήταν ένας δικαστής απόμακρος, που δεν είχε πολλά πολλά με τους δημοσιογράφους. Θυμάμαι ότι για να τον πληροφορώ χρησιμοποιούσα τη συγγενική μου σχέση με τον κορυφαίο νομικό καθηγητή Χρ. Σγουρίτσα. Με αυτό το κόλπο, με δέχθηκε κάνα δυο φορές, αλλά, όταν προσπάθησα να αναφερθώ στην υπόθεση Λαμπράκη, μου έδειξε την έξοδο!

Τον είχα ξεχάσει σχεδόν, όταν, εκείνες τις μέρες του 1985, άκουσα ξαφνικά το όνομά του! Ήταν η περίοδος κατά την οποία η Βουλή έπρεπε να εκλέξει τον νέο Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ο Ανδρέας Παπανοδρίου είχε παρομοιάσει τον κόσμο όλων, αφήνοντας εμφανώς να εννοηθεί ότι θα πρότεινε την επανεκλογή του Κωνσταντίνου Καραμανλή με τον οποίο οι σχέσεις του ήταν πολύ καλές.

Ο Καραμανλής είχε εκλεγεί Πρόεδρος το 1980, έπειτα από τη δεύτερη θητεία του στην πρωθυπουργία (1974-1980), μια θητεία κατά την οποία «εμπόρεζε» με την κοινοβουλευτική του συμπεριφορά τον Ανδρέα προς την πρωθυπουργία, καθώς από το 1974 τον θεωρούσε βασικό αντίπαλό του, παρότι ήταν τρίτο κόμμα στη Βουλή!

Εκείνο το πρωί λοιπόν, βρισκόμουν στα γραφεία του Ελληνοαρχαίου Επ-

μελητηρίου, σε μια συνάντηση με τον τότε πρόεδρό του Βασίλη Σαραντίτη, στελέχος βασικό του ΠΑΣΟΚ και έμπιστου συμβούλου του Ανδρέα.

Ξαφνικά, χτυπά το τηλέφωνο, τον βλέπω να μιλά και να δείχνει έκπληκτος. «Τι συμβαίνει;» τον ρωτά και μου απαντά μονολεκτικά: «Σαρτζετάκης! Δεν καταλαβαίνω και θανατωτικά. «Τι έπαθε;», γιατί ο νους μου έχει πάει στο κακό! «Μόλις τον πρότεινε ο Ανδρέας για Πρόεδρο!» μου απαντά και... αρχίζει το πανηγύρι!

Καλός οικογενειακός μας φίλος ήταν ο Ευάγγελος Γιαννόπουλος. Με τον αδελφό του, Θοδοτή, σπουδαίο εκπαιδευτικό και λόγιο, ο πατέρας μου είχε αδελφική φιλία. Ετσι, ο Ευάγγελος ήταν συχνά στη συντροφιά...

Εξ απαλών νούτων, λοιπόν, γνώριζα τον αξεχαστο υπουργό και νομικό, ο οποίος αποτελούσε «πηγή» μου στο πολιτικό ρεπορτάζ.

Μάλιστα, όταν ήλθε στο υπουργείο Ναυτιλίας, πήγαίνα, επί έναν μήνα, στο γραφείο του στις 06.30 κάθε πρωί (για να μη με βλέπουν οδονόκτα μάτια) και έφευγα στις 07.30 για να «του κάνω φροντιστήριο», όπως μου έλεγε, επειδή δεν γνώριζε πρόσωπα και πράγματα του υπουργείου, στο οποίο κάνα το ρε-

πορτάζ από το 1974.

Ο Ευάγγελος Γιαννόπουλος, λοιπόν, ο οποίος ήταν άνθρωπος που με εμπιστευόταν, μου έλεγε -πριν έλθει στον Πειραιά- ότι ο Ανδρέας τού είχε αναθέσει την αποστολή να περάσει στον κόσμο την ιδέα ότι το ΠΑΣΟΚ θα προτείνει τον Καραμανλή για Πρόεδρο! Και είναι αλήθεια ότι ο Γιαννόπουλος είχε πάρει πολύ σοβαρά τον ρόλο του.

«Και τι θέλετε να κάνουμε; Να χαρίσουμε τον Καραμανλή στη Δεξιά;» έλεγε στους πολιτικούς συντάκτες και... τους τρέλαινε!

Και πώς να μην τα έλεγε όλα αυτά, από τη στιγμή που ο ίδιος ο Ανδρέας, όταν τον ρώτησε ο ασέμνιστος Γιάννης Φάτσος «εί-

ναι αλήθεια ότι σκέπτεστε να προτείνετε τον Κωνσταντίνο Καραμανλή για την Προεδρία;», απάντησε με τη μνημοδύνη... εργασία: «Γνωρίζετε κανέναν καλύτερο;»

Το μεσημέρι τηλεφώνησα στον Ευάγγελο Γιαννόπουλο. «Κύριε πρόεδρε (ο.α.: έτσι τον αποκαλούσα), τι γίνεται τώρα;» τον ρωτά προφορικά για να ακούσω τα... σχολιασμά μου...

«Τι θέλεις να γίνει; Μεγαλοφυΐς η απόφαση του Ανδρέα! Ικανοποιεί όλο το φάσμα της δημοκρατικής πα-

ρατάξεως και θα εκλεγεί άνετα και με τη σύμφωνη γνώμη του ελληνικού λαού». Κρατέμα σοβαρό και ριχνο την «μπόμπα»: «Κι αυτά που λέγατε περί Καραμανλή;»

«Ρε, άσε στον διάβολο, που πήρες να μου κάνεις πλάκα, παλιοερετζή!» μου λέει γελάοντας!

Αυτή ήταν η ατμόσφαιρα τότε. Ο Παπανοδρίου αιφνιδίασε τους πάντες, καθώς έβλεπε ότι η υποδείξη εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ του Καραμανλή για την Προεδρία πιθανόν (δύσκολα) θα έδινε «πόντους» στον Κωνσταντίνο Μητοτάκη, ο οποίος είχε εκλεγεί πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας και είχε ήδη αρχίσει «ανένδοτο» κατά του ΠΑΣΟΚ.

Και ακολουθούσε όλη εκείνη η κομμογροχηκή διαδικασία με τα «χρυσά» ψηφοδέλτια, που χρησιμοποιούσε το ΠΑΣΟΚ για να μην «ξεφύγουν» κάποιοι βουλευτές του και καταψηφίσουν τον Σαρτζετάκη (η ψηφοφορία ήταν τότε μυστική), με τον βουλευτή Ιωαννίνων της Ν.Δ. Λεωντή Καλογριάνη να παίρνει την κάλπη στην πλάτη και να φεύγει στη δεύτερη (άγνη) ψηφοφορία για την εκλογή Σαρτζετάκη και τον πρόην εισαγγελέα της υπόθεσης Λαμπράκη και παρατηθέντα από το αξίωμα του αρεοπαγίτη να εκλεγεί με την τρίτη και να διανείμει μια θητεία ταραχώδη, κατά την οποία συνέβησαν διάφορα, αλλά ο ίδιος στάθηκε πατριώτης και είχε τη φρόνη που έμεναι: «Είμεθα έθνος ανδελφών»!

Μήπως δεν είμεθα; Είμεθα, και το διαπιστώσαμε καθήμερνα!

Την όλη Καραϊσκή
το άλλες ροκ ιστορίες

TA NEA

Κείμενα από την Ίστοσελίδα www.sartzetakis.gr

ΤΑ ΝΕΑ

ΤΑ ΝΕΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022

Στίγμα

ΤΟΥ Γιώργου
Χρ. Παπαχρήστου

g.papachristou@ta-ne.gr

5

■ Ο Σαρτζετάκης και η δεξιά παγίδα

ΠΟΛΛΟΙ ΣΗΜΕΡΑ, με αφορμή τον θάνατο του Χρήστου Σαρτζετάκη, θα σταθούν στην περίοδο που διετέλεσε Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αλλά είναι άδικο γι' αυτή τη σπουδαία προσωπικότητα του δικαστικού σώματος. Ο άνθρωπος αυτός, που έπαιξε ρόλο της σπύγκουλας, που εξαπέλυσε εναντίον του η καραμανλική Δεξιά, με αφορμή το γεγονός ότι ο Λεώντος Ανδρέας Παπανδρέου τον επέλεξε για Πρόεδρο αντί της αναμενόμενης εκείνη την εποχή επιλογής για το αξίωμα, του Κωνσταντίνου Καραμανλή, ήταν μια μεγάλη μορφή. Ήταν εκείνος που ως εισαγγελέας στη Θεσσαλονίκη το 1963 διεκπεραίωσε μέχρι τέλους, κόντρα σε όλες τις αντιδράσεις, την έρευνα για τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη, έδωσε τους παρακρατικούς μηχανισμούς της Δεξιάς στην Αντινομία και οδήγησε τους ενόχους στο εδάλιο, Ακέραιος, επίμονος, άκαμπτος, ο Χρήστος Σαρτζετάκης έδωσε μια τερσότητα μάχη (όπως την αποτύπωσε τόσο γλαφυρά στην ταινία «Ζ» ο Κώστας Γαβράς) και βγήκε νικητής. Αλλά το πλήρωσε ακριβώς.

Η κοινή των συνταγματάρχων, «ανθ' ων έπραξεν» τον απέλυσσε το 1968 από το δικαστικό σώμα και εν συνεχεία τον συνέλαβε δύο φορές. Βασανίστηκε και φυλακίστηκε, χωρίς δίκη, επί πενήντα έναν χρόνια.

Το δε διαχρονικό μίσος της καραμανλικής Δεξιάς στο πρόσωπό του εκκράστηκε με όλους τους δυνατούς τρόπους από τη στιγμή που ανέλαβε Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Δεν υπήρχε μέρα που τα μέσα ενημέρωσης που έλεγχε η τότε Νουδού να μην τον λοιδορούν, τον απαξιώνουν, τον ευτελίζουν, τον συκοφαντούν. Το αποτέλεσμα ήταν να πέσει στην παγίδα που του έστησαν. Η συνεχής αντιπαράθεση μαζί τους, έτρωσε το κύρος του, τον απώλεσε σε μεγάλο βαθμό εν τέλει, και το αποτέλεσμα ήταν να επικυριαρχήσει γι' αυτόν μια στερεότυπη εικόνα στην κοινωνία. Τελείως άδικο με αυτό που πραγματικά ήταν. Και είναι πραγματικό κρίμα...

■ Η επιλογή για την Προεδρία

ΘΥΜΑΜΑΙ ΣΙΑΝ ΤΟΡΑ, το παρασκήνιο της επιλογής του. Όλοι ήταν βέβαιοι ότι ο Ανδρέας θα πρότεινε τον Κων. Καραμανλή, τον πραγματικό, για δεύτερη θητεία. Είμαστε Μάρτιο του 1985, οι εκλογές, οι πρώτες εκλογές, φανταζόμαστε πιο κοντά από ποτέ, η Νουδού που έχει αλλάξει αρχηγό αντικαθιστώντας τον Ευάγγελο Αβέρωφ με τον Κωνσταντίνο Μητσόπουλο πιάζει με όλες τις δυνάμεις της και ο Ανδρέας αντιλαμβάνεται ότι πρέπει να κάνει κάτι για να αλλάξει εντελώς την ατζέντα. Την ευκαιρία του τη δίνει η εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας. Αποφασίζει να αφαιρέσει από τις αρμοδιότητες του Προέδρου (που ο ίδιος ο Καραμανλής είχε απονείμει στον εαυτό του) τη δυνατότητα να διαπιστώνει αυτός από μόνος του «δυσωμορία» μεταξύ Βουλής και εκλογικού σώματος, και να προκηρύσσει εκλογές, όποτε εκείνος κρίνει.

Και είναι ο Μένιος Κουτσούμωρας εκείνος που δίνει τη λύση, στο πρόσωπο του Χρήστου Σαρτζετάκη. Διαθέτει τις περιγραφές ενός αντιστασιακού και τα εφόδια ενός δικαστικού λειτουργού που διαλεύκανε την υπόθεση Λαμπράκη και έστειλε στο εδάλιο τους σκευωρούς της Δεξιάς.

Στις 9 Μαρτίου του 1985, συγκαλείται η Κεντρική Επιτροπή του ΠΑΣΟΚ στην υπόγεια αίθουσα του ξενοδοχείου Λοτρίτ της Πλατείας Συντάγματος, στη γωνία των οδών Βασιλίσσης Σοφίας και Πατισσίου – εκεί που τώρα είναι εγκατεστημένες υπηρεσίες του υπουργείου των Εσωτερικών. Όλοι περιμένουν ότι ο Ανδρέας θα αναγγείλει την υποψηφιότητα του Καραμανλή. Κανείς πλην του Μένιου, και του Αντώνη Λιβάνη, δεν γνωρίζει την κορυφαία κίνηση του Ανδρέα. Δημοσιογράφοι μέλη της ΚΕ, βουλευτές, υπουργοί, όλα πιστεύουν ότι θα εκφωνήσει το όνομα του υφιστάμενου Προέδρου της Δημοκρατίας.

Όταν αναγγέλλει την επιλογή του στο πρόσωπο του Χρήστου Σαρτζετάκη, η αίθουσα για μερικά δευτερόλεπτα παγώνει. Αλλά μετά το αρχικό σοκ, όλοι ξεπούν σε χειροκροτήματα. Περισσότερο εξ ανάγκης και συνήθειας, παρά γιατί πιστεύουν ότι είναι η καλύτερη επιλογή.

Ήταν εκείνος που ως εισαγγελέας στη Θεσσαλονίκη το 1963 διεκπεραίωσε μέχρι τέλους, κόντρα σε όλες τις αντιδράσεις, την έρευνα για τη δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη, έδωσε τους παρακρατικούς μηχανισμούς της Δεξιάς στην Αντινομία και οδήγησε τους ενόχους στο εδάλιο. Ακέραιος, επίμονος, άκαμπτος, ο Χρήστος Σαρτζετάκης έδωσε μια τερσότητα μάχη και βγήκε νικητής. Αλλά το πλήρωσε ακριβώς.

■ «Βόμβα» στο πολιτικό σκηνικό

Η ΕΙΚΟΝΑ που έχω έντονη, είναι ότι με το που ο Ανδρέας αναγγέλλει πως πρόκειται να προβεί σε συνταγματικά αναθεωρήσεις για τον περιορισμό των αντιδημοκρατικών αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Δημοκρατίας, και για τον λόγο αυτόν προτείνει για το αξίωμα του Χρήστου Σαρτζετάκη, οι δημοσιογράφοι να φεύγουμε από την κατάνεστη αίθουσα τρέκοντας, σπρώχνοντας ο ένας τον άλλο στις σκάλες – ουδείς λογικά πρέπει να άκουσε τον επίλογο της ομιλίας του Ανδρέα. Όλοι με κατεβυθισμένες τις εφημερίδες μας, να ενημερώσουμε τη διεύθυνση, και εν συνεχεία να δουλέψουμε για το «εκτετατο παράρτημα» που θα εκδίδεται με την τρομερή είδηση. Οι εξελίξεις είναι ραγδαίες.

Η Νουδού καταγγέλλει ομόφωνα την επιλογή Ανδρέα, ο Καραμανλής περιγράφεται από παντού ως «έξω φρενών», εξαιτίας της επιλογής Σαρτζετάκη (εκθρόνισ, άλλωστε, λόγω της υπόθεσης Λαμπράκη...) και κορυφώνει την αντίδρασή του με αυθιγερών παραίτησή. Συνδυάζει δε την παραίτησή του με σκληρή δήλωση στην οποία καταγγέλλει τον Παπανδρέου (επί χρόνια υποστήριζε ότι λίγες ημέρες πριν από την 9η Μαρτίου, ο Ανδρέας τον είχε διαβεβαιώσει ότι θα τον πρότεινε για δεύτερη θητεία...).

Η χώρα εισέρχεται σε περίοδο έντονης αναταραχής, καθώς η Νουδού βγάζει τον κόσμο της στον δρόμο, καταγγέλλοντας με τη σειρά της το «πράξικόπλημα». Είναι η αποκαθάρωση του «τοτέμ» Καραμανλής που η αξιωματική αντιπολίτευση είναι αδύνατον να δεχτεί, παρότι ο νέος ηγέτης του κόμματος, ο Κωνσταντίνος Μητσόπουλος, είναι γνωστό πως δεν διατηρεί τις καλύτερες σχέσεις με τον ιδρυτή της Νουδού. Πολλοί υποστήριζαν τότε ότι στην πραγματικότητα συνέβηκε σε αυτή την αντίδραση...

■ Νίκη σε δύο μέτωπα

ΕΙΝΑΙ περίπου 2 το μεσημέρι, όταν ο υποψήφιος παίρνει ένα τηλεφώνημα στην εφημερίδα, από μια πηγή του στο Εκτελεστικό Γραφείο του ΠΑΣΟΚ: «Αυτή την ώρα, ο πρόεδρος γευματίζει στο Καστρί με τον Σαρτζετάκη και τον Μένιο. Ζητάω από τον διευθυντή μου, τον Α. Καραναγνώστη, «αν μπορώ να πάω». Με στέλνει, μαζί με έναν φωτογράφο. Φτάνω στο Καστρί κατά τις 4. Η φρουρά μου λέει να απομακρυνθώ. Στέκομαι στο απέναντι πεζοδρόμιο, και περιμένω. Μισή ώρα αργότερα, ξεπροβάλλουν από την είσοδο της πρωθυπουργικής κατοικίας οι τρεις τους. Και ο Λέων, ένα λαμπράντορ της οικογένειας. Περνώ τον δρόμο. Στέκομαι μπροστά στην εξώπορτα.

- Μπα, έχουμε και τον Τύπο εδώ; ρωτάει χαμογελαστός ο Ανδρέας.

- Τι έχεις εδώ Παπαχρήστο; Ποιό το έμαθες; ρωτάει με τη σειρά του γελάοντας ο Μένιος Κουτσούμωρας.

- Δεν απαντώ. Τι να πω;

- Θα κάνετε μια δήλωση; ρωτάει ξεχυσισμένα.

- Δεν μου απαντούν καν.

Επειτα ο Ανδρέας στρέφεται στον Σαρτζετάκη, του δίνει το χέρι, ενώ τον ξεπροβάλλει «κάρισμα πολύ κύριο πρόεδρε» του λέει εκείνος, ο Ανδρέας επιστρέφει στο σπίτι ακολουθούμενος από τον Λέοντα, ο φωτογράφος μας τραβάει φωτογραφίες, κι εγώ νιώθω πως αυτή είναι μια ιστορική στιγμή. Για όλους...

Είκοσι ημέρες αργότερα, στις 29 Μαρτίου 1985, ο Χρήστος Σαρτζετάκης θα εκλεγεί από τη Βουλή με περιαπτευστικό τρόπο και μέσα σε κλίμα τρομακτικής έντασης (χρηματισμό ψηφοδελτίου, αρπαγή της κάλπας από τον Α. Καζογιάννη της Νουδού κ.λπ.), ως ο 4ος Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας...

Δύο μήνες και κάτι ημέρες αργότερα, στις 2 Ιουνίου, ο Ανδρέας επιβραβεύεται στις κάλπες για την απόφασή του: με 45,83% κερδίζει καθαρά τις εκλογές. Δεν κερδίζει όμως μόνο τη Νουδού του Κωνσταντίνου Μητσόπουλου, νικεί κατά κράτος και την καραμανλική Δεξιά...

ΤΗΣ ΕΦΗΣ ΞΕΝΟΥ

ΤΑ ΝΕΑ

Tabula Rasa

ΤΟΥ Διονύση
Νασόπουλου

7

nasopoulos@tanea.gr

Η εθνική μας μοναξιά

«Είμεθα έθνος ανάδελφον!». Όταν η επισήμανση του Χρήστου Σαρτζετάκη ήρθε να καταλάβει τον δικό της χώρο στη δημόσια συζήτηση, η Ελλάδα βρισκόταν ήδη σε φάση τριβών με την Τουρκία. Ένα κύμα πατριωτισμού που φρόντιζε να φουσκώνει και η κυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου, φάνηκε να προσκρούει στο σχόλιο του τότε Προέδρου της Δημοκρατίας, προκαλώντας παρανοήσεις και αντιδράσεις. Το σκηνικό με το «Σιμίκ», άλλωστε, όταν εκατέρωθεν του Αιγαίου βρέθηκαν όλοι με το δάχτυλο στη σκανδάλη, δεν ήταν μακριά. Και από αρκετούς θερμότεροι η προεδρική δήλωση είχε ερμηνευθεί ως παραδοχή ενός απομονωτισμού της χώρας – κάτι άσχημο και αποκρουστικό. Ας πούμε, έθνος ακατάδεχτο!..

Σε μια περίοδο, βέβαια, που η χώρα ήταν βουτηγμένη στη βιντεοκασέτα και οι περισσότεροι προσδοκούσαν μια θέση στο δημόσιο ως «εξασφάλιση ζωής», ήταν μάλλον εύκολο πολλοί να μεταφράσουν διαφορετικά μια λέξη έξω από το συλλογικό λεξιλόγιο. Το Ιούλιο του 1985, άλλωστε, πριν ακόμη ο ανακριτής της υπόθεσης Λαμπράκη συμπληρώσει τρίμηνο στην Ηρώδου Αττικής, η χώρα ολόκληρη είχε βραχυκυκλώσει και με την «αρωγή και ευδοκίμηση» που έπεσαν σαν ατομική βόμβα στην Εκθεση των Πανελλαδικών.

Εγινε, ωστόσο, γρήγορα αντιληπτό ότι ο Πρόεδρος Σαρτζετάκης είχε σταθεί και αναδείξει ένα κρίσιμο στοιχείο για την πορεία του Ελληνισμού στη νεότερη φάση του και, πολύ περισσότερο, για τον σχεδιασμό της μελλοντικής διαδρομής του. Πέρα από την Κύπρο και την ομογένεια, που ευτυχώς βρίσκεται και ακμάζει σε όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη, το ελληνικό στοιχείο δεν έχει άλλα πεδία αναφοράς. Η ελληνική γλώσσα, η σύγχρονη ελληνική κουλτούρα, ο ελληνικός τρόπος ζωής έχουν περιορισμένη εμβέλεια έξω από τα σύνορα – και δεν αποτελούν ένα μέσο ισχύος. Ο Χρήστος

Σαρτζετάκης το είχε εξηγήσει εξ αρχής: είχε προβάλει, σε αντιδιαστολή, τους Λατίνους, τους Άραβες, τους Αγγλοσάξονες, τους Σλάβους. Ακόμη και οι Σκανδιναβοί στον ευρωπαϊκό Βορρά, καταλαμβάνουν μεγαλύτερο ζωτικό χώρο και, ανά χώρα, μπορούν να κινηθούν με τη λογική μιας μεγαλύτερης εθνότητας, αν οι περιστάσεις το επιβάλλουν.

Η φρέσκια συμμαχία των ΑΥΚUS, που πυροδοτεί μια σύγκρουση των Αγγλοσάξονων με τους Κινέζους, έρχεται να δικαιώσει τον Σαρτζετάκη τέσσερις δεκαετίες μετά. Αμερικανοί, Βρετανοί και Αυστραλοί δεν αποφασίζουν

να στοχοποιήσουν το Πεκίνο, αφήνοντας έξω από το νέο σχέδιο την Ευρωπαϊκή Ένωση, επειδή κρίνουν ότι τα δικά τους συμφέροντα εξυπηρετούνται καλύτερα μόνον από τη συμμαχία τους, αλλά και γιατί προέρχονται από την ίδια μήτρα. Το δικό τους έθνος είναι μεγαλύτερο από τις χώρες τους και μπορεί να δυναμώσει ακόμη περισσότερο. Αλλωστε, ούτε η Τουρκία εξαιρείται από τη λίστα – από τις στέπες της Μογγολίας έως την Κασπία και τα Βαλκάνια μετράει τουρκογενείς πληθυσμούς, ενώ «αδελφούς» αναζητεί σε όλο το μουσουλμανικό τόξο.

Η ρήση Σαρτζετάκη που έχει περάσει στην Ιστορία, ήταν στην πραγματικότητα μια συμβουλή και μια προειδοποίηση: Είμαστε λίγοι και γι'

Ο Χρήστος Σαρτζετάκης κατά την ορκωμοσία του στη Βουλή ως Προέδρου της Δημοκρατίας

αυτό ας είμαστε επιφυλακτικοί για τις προθέσεις των άλλων, αλλά και καλύτερα προετοιμασμένοι. Πρωτίστως, όμως, ας περιφρουρήσουμε την εθνική συνοχή και ομοψυχία – που θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα πρόσθετο όπλο σε μια παγκόσμια σκακιέρα στην οποία, έτσι κι αλλιώς, δεν αποτελούμε ισχυρό πiónι. Χρειάστηκαν ελάχιστα χρόνια για να γίνει κοινός τόπος η αναφορά Σαρτζετάκη, που ενισχύθηκε στιχουργικά και με την προβολή της «εθνικής μας μοναξιάς». Είναι άλλο ζήτημα, ωστόσο, εάν καθορίζει σήμερα έναν νέο εθνικό τρόπο σκέψης ή παραμένουμε ικανοί για τα χειρότερα.

ΤΑ ΝΕΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χρήστος Σαρτζετάκης, ο άνθρωπος του καθήκοντος

ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΙΠΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Χρήστος Σαρτζετάκης ήταν ίσως το πρώτο σύμβολο αυτοθυσίας, θάρρους και ακριβείας της μετεπολεμικής Ελλάδας, αλλά και ο πρώτος Πρόεδρος της Δημοκρατίας, του οποίου η θητεία σφραγίστηκε από αντιφατικές κριτικές, κυρίως σε θέματα θρόνου και θέσεων. Ο πρεσβύτερος του σε ό,τι αφορά την αποφασιστικότητα να διεκδικήσει σε βάθος την «υπόθεση Λαμιάς» το 1963 συνυπάρχει στο πορτρέτο του με μια υπερβύλωνια τυπολογία, καθώς και με απόψεις για μια «μαρτυρική» ιστορική διαδρομή του ελληνικού έθνους («είμαστε έθνος ανάελες»), ήταν η χαρακτηριστική φράση του σε πρωτογενή κατάγματα (διαγνώμη), που πολλοί θα χαρακτήριζαν «μοιρολατρική». Οι διδασκαλίες και η γενικότερη «μια πολιτική» στάση του, που κάποιους χαρακτήριζαν ακόμη και «εθνικιστική», προκάλεσαν συζητήσεις την περίοδο 1985-1990 που διετέλεσε Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ωστόσο ουδείς είχε να του προσέχει το παραμικρό σε ό,τι αφορά τα συνταγματικά του καθήκοντα, τα οποία επιτέλεσε με άψογο τρόπο και με υψηλή αξιοσημείωση καθήκοντος.

Ο Χρήστος Σαρτζετάκης γεννήθηκε στη Νέσφινη Θεσσαλονίκης και είχε καταγωγή από την Κρήτη – από τον πατέρα του, που ήταν αξιωματικός της Χωροφυλακής – και από τη Φλώρινα από τη μητέρα του, η οποία ήταν θυγατέρα του Μακεδονομάχου Κώστα Γραμνενόπουλου. Σε μια εποχή πολέμων και ανακατατάξεων ο μετέπειτα φοιτητής της Νομικής Θεσσαλονίκης γιούσιχθηκε με τη σημασία των εθνικών ιδανικών, τις στέρεες ελληνικές παιδείας και του καθήκοντος. Εισήλθε στο δικαστικό σώμα το 1955 και το 1963, όταν υπηρέτησε στο Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, ανέλαβε ως ανακριτής την υπόθεση της δολοφονίας του βουλευτή της ΕΔΑ Γρηγόρη Λαμιάς.

Κάποιοι από όσους επηρέαζαν καταστάσεις μετά από τις θέσεις τους σε κρατικούς θεσμούς – όταν ο Κωνσταντίνος

Καραμανλής, ως πρωθυπουργός της εποχής, λέγεται ότι αναρωτήθηκε «ποιος κυβερνά αυτή τη χώρα» – επιχείρησαν να ασκήσουν πιέσεις και εκβιασμούς, αλλά ο μόλις 34χρονος ανακριτής δεν κάμθηκε. Οδήγησε την υπόθεση στην κάθαρση με την καταδίκη των υπαίτιων στη γεμάτη από την δρόση παρακρατικών στοιχείων Θεσσαλονίκης της εποχής. Το μυστικό έγγραφο «Ζ» του Βασιλικού έγινε ταβάνι από τον Κώστα Γαβρό το 1968, με τον Ιβ Μοντάν στον ρόλο του Λαμιάς και τον Ζαν Λουί Τρεντινιάν στον ρόλο του Σαρτζετάκη – μια ταβάνια που εντυπωσιάζει μέχρι σήμερα χάρα στο ταλέντο και το πάθος του σκηνοθέτη, αλλά και

Αγνοώντας πιέσεις και εκβιασμούς, οδήγησε ως ανακριτής το 1963 την υπόθεση της δολοφονίας Λαμιάς στην κάθαρση.

την εμπληρωτική μουσική που τοτέλλε στο Παρίσι ο Μίκης Θεοδωράκης ενώ ήταν ακόμη φυλακισμένος από τη χούντα.

Την ίδια εποχή που το ευρωπαϊκό κοινό μάθαινε για την υπόθεση, το 1968, ο Σαρτζετάκης αποδόθηκε από το δικαστικό σώμα αφού πρώτα είχε αρνηθεί να αποχωρήσει οικειοθελώς και να αποδεχθεί πλάσματικά χρέη για υπηρεσίες προσκομμένου να συνταξιοδοτηθεί. Προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας το οποίο ακύρωσε την απόλυση του, αλλά η απόφαση αυτή δεν εκτελούνταν. Ζήτησε στη συνέχεια τον διορισμό του ως δικηγόρου Αθηνών, αλλά συνάντησε την άρνηση της δικτατορίας. Προσέφυγε εκ νέου στο Συμβούλιο της Επικρατείας για την υπόθεση αυτή, αλλά όπως έχει επισημανθεί ο ίδιος στην ιστοσελίδα του – και μάλιστα σε άρτιο πολιτικό που ουδέποτε έπαυε να χρησιμοποιεί – «ο εκπροσωπούς το καθεστώς νομικός σύμβουλος ζήτη αναβολή μιας εβδομάδας

Η κηδεία του Χρήστου Σαρτζετάκη, που πέθανε χθες σε ηλικία 93 ετών, θα τελεστεί δημόσια διαπύλη.

και κατά την νέαν δικαστική υπόθεση» προκομίζει πλέον της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως με κατασκευασμένα εν τώ μεταξύ νόμους, διά του οποίου απαγορεύεται πλέον εις τους έποπλους από την δικτατορία δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς ή δικηγόρους της δικαιοσύνης.

Η αποφυλάκιση

Στη συνέχεια συνελήφθη δύο φορές, την πρώτη κρατήθηκε για τρεις ημέρες στην Ασφάλεια Αθηνών (κτίριο Μπουμπουλίνας) και τη δεύτερη για περίπου έναν χρόνο, αρχικά σε πύλαρη απομόνωση στο ΕΑΤ-ΕΖΑ και στη συνέχεια στις φυλακές Κορυδαλλού. Υπό την βαρυσταθία για να αποκαλύψει όψεις της αντιδικτατορικής του δραστηριότητας και υποδομοποιούς του, αλλά δεν υπέκυψε. Αποφυλάκιστηκε το 1971 έπειτα από κινήση πολιτική ευρωπαϊκών δικαστικών ενώσεων – κυρίως των Γάλλων δικαστών. Καθώς καταγγίλθηκε ο Χρήστος Σαρτζετάκης ήταν αρεσ-

γίτης, 56 ετών. Παρά την άμεγκλη στάση του σε θεσμικά ζητήματα και τη μεγάλη τυπολογία του, που σύντομα θα γινόταν ευρύτερα γνωστή, ο Σαρτζετάκης δεν αντέδρασε στο τέκτασμα των δεκαετών ψευδοεθελών, ούτε στην περίφημη «Ψήφο Αλευρά». Το ΠΑΣΟΚ μαζί με το ΚΚΕ συγκέντρωσαν οριακά 180 βουλευτές, που ήταν ο ελάχιστος αριθμός ο οποίος με βάση τα τότε ισχύοντα κατά το Σύνταγμα απαιτούνταν στην τρίτη ψηφοφορία για την εκλογή Προέδρου. Σε περίπτωση μη συμπλήρωσης του απαιτούμενου αριθμού η Βουλή θα έπρεπε να διαλυθεί, να προκηρυχθούν πρόωρες εκλογές και η επόμενη Βουλή να εκλέξει Πρόεδρο με

Η θητεία του στην Προεδρία της Δημοκρατίας συνοδεύτηκε και από αντιφατικές κριτικές σε θέματα θρόνου και θέσεων.

απλή πλειοψηφία (150+1). Η τότε κυβέρνηση, για να αποφύγει «εκπλήξεις», τύπωσε ψευδοέκτα διαφορετικού χρώματος έτσι ώστε κάθε βουλευτής να γνωρίζει ότι οι διπλανοί του βλέπουν τι ψηφίζει... Παράλληλα, ο τότε πρόεδρος της Βουλής Γεώργιος Αλευράς τελούσε χρέη Προέδρου της Δημοκρατίας μετά την πρόωγη παραίτηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή, οπότε η συμμετοχή του στην ψηφοφορία, ως βουλευτής, ήταν μια απόφαση συνταγματικής αμυγλέγμενη.

Τελικός, ο Σαρτζετάκης εξέλεξε Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αλλά στη συνέχεια διασάρτησε αρκετές φορές τον Ανδρέα Παπανδρέου, καθώς επέστρεψε νομοσχέδια στην κυβέρνηση ορνοίμενος να τα υπογράψει αν δεν εντύχωναν καλύτερες επι-
 ξεργασίες, ενώ αρνιτάκι σχολίασταν από μερίδα του Τύπου η απόφασή του να κατοικήσει οικογενειακά στο Προεδρικό Μέγαρο. Ωστόσο, την ταρχμένη περίοδο 1989-1990, με τις τρεις διαδο-

κές εκλογικές αναμετρήσεις μέσα σε κλίμα ακραίας πόλωσης, αποτέλεσε φωνή σταθερότητας και πρεμίας, ενώ διαχειρίστηκε με άριστο τρόπο και με βάση τα ισχύοντα που επέβαλλε το Σύνταγμα τις διαδοχικές εντολές σχηματισμού κυβερνήσεων, που οδήγησαν στον σχηματισμό της κυβέρνησης Τσαντάκη (Ν.Δ. - ΚΚΕ) το καλοκαίρι του 1989 και Ζολώτα (Ν.Δ. - ΠΑΣΟΚ - ΚΚΕ, Νοέμβριος 1989-Μάρτιος 1990). Όσο κι αν επικρίθηκε για κόποιες από τις απόψεις και τις διδασκαλίες του, που διακρίνονταν από «δικαστική ασκαρμία» και ελάχιστη «πολιτικότητα», είναι σαφές ότι ο Χρήστος Σαρτζετάκης είχε πάντοτε το θάρρος της γνώμης του, είχε αναμφισβήτητη μόρφωση και κυρίως θεωρούσε αγαθά αξιολογώμενα και αξία για να τα υπερασπιστεί κανείς ακόμα και με τη ζωή του, κάτι μάλλον «τεμπονέ» στα νεότερα χρόνια...

Η βρόβευση

Η λέξη «καθήκον», όπως ο ίδιος το αντιλαμβάνονταν, σφράγισε τη διαδρομή του, γι' αυτό και όταν τύπωσε το κείμενο που διητύπωσε το 1964 ως ανακριτής στην υπόθεση Λαμιάς, του έδωσε τον τίτλο «Επιτελών το καθήκον μου». Για το έργο αυτό βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών στις 21 Δεκεμβρίου 2018. Ηταν η τελευταία του διαμόση εμφάνιση. Ο Χρήστος Σαρτζετάκης, που έφυγε χθες από τη ζωή σε ηλικία 93 ετών, δεν ήταν πολιτικός ηγέτης για να λειανόταν από τη συλλογική ληστρεία ή λιγότερο ευχάριστες όψεις της προσωπικότητας και του λόγου του, ούτε έκανε δημόσιες ομιλίες. Ελάσσειτο πολιτικός όμως διαπεράσων στην Ιστορία με ένα αποτύπωμα τόσο ανεξίτηλο όσο εκείνο του δικαστή που στέθηκε όρθιος ανέναντι στη βία και την ανελειψία.

Η κηδεία του θα τελεστεί δημόσια διαπύλη, ενώ έως και μεθαύριο θα τηρηθεί τριήμερο διάπριο πένθος. Τα συλλυπητήριά της προς την οικογένειά του εξέφρασε συλλογικά η πολιτική και πολιτική ηγεσία της χώρας.

εφ. Η Καθημερινή, 4.2.2022

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΠΟ ΑΛΛΗ ΣΚΟΠΙΑ

Παρασκευή 4 Φεβρουαρίου 2022

2022

Άλκη Καϊρπανάου

Το 1963 υπηρέτησε στο Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, και έγινε γνωστός ως ανακριτής στην υπόθεση της δολοφονίας του Γρηγόρη Λαμπράκη. Διεξήγαγε την ανάκριση χωρίς να υποκύψει σε πολιτικές πιέσεις που δέχτηκε από την τότε πολιτική και δικαστική εξουσία.

«Α» Ροβέν

Η γενναία στάση του κατεγράφη στην ταινία «Ε» του Κώστα Γαβρά.

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΝΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ.

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΣ
ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Ο πρώτος
αποφλωμένος
Πρόεδρος
και η εποχή του.

Ψηλότερα από το αξίωμα αυτό δεν έχει. Συμβαίνει όμως ενίοτε ο εκλεκτός - ή η εκλεκτή - για το αξίωμα να έχει προλάβει να πετύχει κάτι ψηλότερο από τον θώκο στον οποίο αναρράσσεται. Ο Χρήστος Σαρτζετάκης ανήκει μάλλον σε αυτή την κατηγορία. Είχε προσφέρει - με μεγάλες προσωπικές θυσίες - στη δημοκρατία πολύ περισσότερο απ' όσα της έδωσε ως ο πρώτος θεσμικά αποφλωμένος Πρόεδρος της.

Το όνομά του ήταν ήδη συνώνυμο του δικαστικού λειτουργού που προσπλώνεται στη δουλειά του σχολαστικά, χωρίς να βλέπει το πολιτικό περιβάλλον. Το περιβάλλον ήταν στην περίπτωση του το παρακράτος που τον εκδικήθηκε όταν, λίγα χρόνια μετά τη δολοφονία Λαμπράκη, έγινε καθεστώς.

Ο ίδιος μπορεί να μην είχε τον τρόπο να μετουσιώσει αφηγηματικά εκείνη την περιπέτεια σε διδαχή δημοκρατικού ήθους. Η πράξη όμως αρκούσε από μόνη της. Αρκούσε για να χρησιμοποιηθεί σαν πολυάριθμο αντικείμενο της παπανδρεϊκής εξουσίας, ώστε να ανοίξουν οι θύρες των θεσμών. Ο ίδιος ο Σαρτζετάκης δεν συμμετείχε βέβαια στις πατέντες που επιστρατεύθηκαν τότε για την εκλογή του. Ούτε θα

ΜΑΣΚΕΣ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΝΤΣΙΝΗ

Αναδελφосύνη

ήταν δίκαιο να προσάψει κανείς σε εκείνον ότι οι «Πολάκιδες» της επισκής πανηγύρισαν την εκλογή του τάχα σαν «γκρέμιση του καραμανλισμού».

Μπορεί το αξίωμα να του δόθηκε έτσι, αλλά ο ίδιος δεν δοκίμασε ποτέ να το εκμεταλλευτεί για αλλότριους παραγοντισμούς. Η ομοιότητά του με διαδόχους του εξαντλείται στον καθαρεύοντα νομικισμό και στους πανηγυρικούς σχολικούς εθνικοφροσύνης. Ο απόμαχος δικαστής έμεινε αμέτοχος του πολιτικού παιχνιδιού - και σίγουρα άμοιρος τοξικών ιζημάτων που άφησαν στον θεσμό άλλες, ακαθίστηκες θητείες.

Εξίσου άκακο φαίνεται εκ των υστέρων και το ιδεολόγημα που του χρεώθηκε, χωρίς να είναι βέβαια δική του επιινόησης. Το σύνδρομο της αυτοθυσιαστικής και

της εθνικής μοναξιάς υπήρχε πολύ πριν ο Σαρτζετάκης το μνημειώσει ως «αναδελφосύνη». Η διατύπωση καθιερώθηκε ακριβώς επειδή απηκούσε πιστά το συναίσθημα του «πάντοτε ευκολόπιστου και πάντα προδομένου» λαού, του παγιδευμένου από τις μεγάλες δυνάμεις.

Η χώρα αγάπη ήδη στην οικογένεια των ευρωπαϊκών εθνών από την οποία ούτε η χρεοκοπία της δεν στάθηκε δυνατόν να την αποκόψει. Κι ωστόσο της άρεσε να νιώθει «ανάδελφη» και αναξιοπαθούσα.

Από αυτή την άποψη ο Σαρτζετάκης υπήρξε πρόεδρος αντιπροσωπευτικός. Πρόεδρος μιας χώρας που παραγνώριζε όχι μόνο τις αδυναμίες της, αλλά κυρίως τα επιτεύγματά της. Που ένιωθε λιγότερο εδραιωμένη απ' ό,τι ήταν. Που διλήπριζε την κατακτημένη συνοχή της με εμφυλιακή ένταση κομματισμού. Που δεν περπατούσε ακόμη στις οδούς εξωστρέφειας τις οποίες είχε διανοιήσει.

Ο Σαρτζετάκης ήταν ο γυμνασιάρχης μιας έφηβης δημοκρατίας, που από την πολλή αυταρέσκια δεν είχε καταφέρει να αγαπήσει τον εαυτό της.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ 1929-2022

Αδέκαστος και ηθικά ακέραιος

Εφυγε από τη ζωή ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας την περίοδο 1985-1990, ο οποίος το 1963 είχε χειριστεί ως δικαστικός λειτουργός την υπόθεση της δολοφονίας Λαμπράκη

- Τη Δευτέρα 7 Φεβρουαρίου, δημοσία δαπάνη, η κηδεία του
- Συλλυπητήρια από σύσσωμο τον πολιτικό κόσμο

► Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΚΛΟΥΜΠΕΡΗ

Εγινε γνωστός στο πανελλήνιο αλλά και διεθνώς για τον χειρισμό της υπόθεσης της δολοφονίας Λαμπράκη, που του είχε ανατεθεί ως ανακριτή το 1963. Αν και νεαρός στο δικαστικό σώμα, κόντρα στις πιέσεις και το πολιτικό κλίμα της εποχής, η αγέρωχη στάση του και ο παραδειγματικός τρόπος με τον οποίο ολοκλήρωσε την ανακριτική διαδικασία τού απέδωσε το προσωπικό του αδέκαστου δικαστή. Και δεν είναι τυχαίο ότι το τίμημα που πλήρωσε οργότερα ήταν βαρό, αφού η χούντα τον φυλάκισε και τον βασάνισε επί 11 μήνες. Υπέρβηκε την πατρίδα από το ύψιστο πολιτικό αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας, την ταρταμένη λόγω των γεγονότων του '89- πενταετία 1985-1990. Η πρόταση προς το πρόσωπό του από τον τότε πρωθυπουργό Ανδρέα Παπανδρέου αποτέλεσε εκπληξη και ελιγμό της τελευταίας στιγμής, καθώς ο Κωνσταντίνος Καραμανλής φέρεται να είχε λάβει προφορικές διαβεβαιώσεις ότι θα προτεινόταν να συνεχίσει τη θητεία του, κάτι που δεν συνέβη. Από τα λόγια του ως Προέδρου της Δημοκρατίας έχει μείνει ανεξίτηλη η αναφορά του ότι: «...

εμείς οι Έλληνες είμεθα Έθνος ανάδελφον».

Βασικό χαρακτηριστικό του συνολικού του βίου και της παρουσίας του στη δημόσια ζωή ήταν η ηθική ακεραιότητα, το βαθύ αίσθημα δικαίου και η προσήλωσή του σε αρχές και αξίες. Το αυτοβιογραφικό βιβλίο του «Επιτελών το καθήκον μου», που κυκλοφόρησε το 2016, αναφέρεται με λεπτομέρειες τόσο στη δικαστική ανάκριση της δολοφονίας του Γρηγόρη Λαμπράκη όσο και στα πολιτικά της επακόλουθα.

Τριήμερο πένθος

Ο Χρήστος Σαρτζετάκης, γιος αξιωματικού της Χωροφυλακής και κόρης Μακεδονομάχου, πέρασε από χτες στην ιστορία σε ηλικία 93 ετών. Είχε γεννηθεί στη Νεάπολη Θεσσαλονίκης το 1929 και νοσηλεύονταν το τελευταίο διάστημα στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας του «Λαϊκού» νοσοκομείου, με πνευμονία. Για τον θάνατό του κηρύχθηκε τριήμερο δημόσιο πένθος και με κοινή υπουργική απόφαση των υπουργών Εσωτερικών, Μάκη Βορίδα, Οικονομικών, Χρήστου Σταϊκούρα, και Εθνικής Άμυνας, Νικόλαου Παναγιωτόπουλου, η κηδεία του θα τελεστεί με δημόσια δαπάνη και με τιμές αρχηγού κράτους, ως ελάχιστος φόρος τιμής για τις εξαιρετικές υπηρεσίες που προσέφερε στον λαό, στην

πατρίδα και στο έθνος».

Επίσης, οι σημαίες των δημοσίων καταστημάτων όλης της χώρας θα κυματίζουν μεσοστίας, από σήμερα έως και τη Δευτέρα, που θα τελεστεί η εξόδιος ακολουθία στις 12.00, στη Μητρόπολη Αθηνών. Σύμφωνα με ανακοίνωση από το γραφείο του εκλιπόντος πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας, λόγω των υγειονομικών μέτρων, η ταφή του Χρήστου Σαρτζετάκη θα τελεστεί σε στενό οικογενειακό κύκλο, την ίδια μέρα, στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών, ενώ η οικογένεια εξέφρασε την επιθυμία τυχόν δωρεές να κατατεθούν στη Φλόγα - Σχολή Γονιών Παιδιών με Νεοπλασματική Ασθένεια και στην Εστία Κέντρο Κοινωνικής Φροντίδας ατόμων με νοητική υστέρηση.

Σύσσωμος ο πολιτικός κόσμος αποχαιρέτησε τον πρώην Πρόεδρο Χρήστο Σαρτζετάκη, ενώ η Βουλή τίμησε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του. «Με συγκίνησαν αποχαίρετά με τον Χρήστο Σαρτζετάκη. Έναν ακέραιο λειτουργό της Δικαιοσύνης, που σε δύσκολες για τον τόπο και τη δημοκρατία ώρες χειρίστηκε ως ανακριτής την υπόθεση της δολοφονίας Λαμπράκη με παραδειγματική ανεξαρτησία και δικαστικό ήθος, πληρώνοντας, για τη στάση του αυτή, βαρύ τίμημα στα χρόνια της χούντας. Και που αργότερα, ως Πρόεδρος της Ελληνικής Δι-

μοκρατίας, τίμησε το αξίωμα με ευσυνειδησία, προσήλωσή και υψηλό αίσθημα ευθύνης στην άσκηση των καθηκόντων του», δήλωσε η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου.

«Εμβληματικός δικαστής»

«Ο Χρήστος Σαρτζετάκης άσκησε με θεσμική αυστηρότητα τα καθήκοντά του», τόνισε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, εγκωμιάζοντας τη στάση του τόσο ως δικαστικού λειτουργού όσο και ως Προέδρου σε συνθήκες πόλωσης και παρά το ότι -όπως θυμισε- η Ν.Δ. δεν τον στήριξε. Τη θλίψη του εξέφρασε και ο πρόεδρος της Βουλής, Κωνσταντίνος Τασούλας, χαρακτηρίζοντας τον πρότυπο ήθους και αγωνιστικότητας. Για «εμβληματικό δικαστή, που προσωποποίησε την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης», έκανε λόγο ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, Αλέξης Τσίπρας. «Ο Χρήστος Σαρτζετάκης ήταν ένας ευπατρίδης που υπηρέτησε με συνέπεια το δημόσιο συμφέρον, τη δικαιοσύνη και τη δημοκρατία», ανέφερε ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής, Νίκος Ανδρουλάκης, σε συλλυπητήρια δήλωσή του.

«Θα μείνει στη συλλογική μνήμη για τη συμβολή του στην αποκάλυψη της δολοφονίας Λαμπράκη και τη στάση του απέναν-

τι στη χούντα, για την οποία φυλακίστηκε», σημείωσε ο γενικός γραμματέας του ΚΚΕ, Δημήτρης Κουτσούμπας.

«Ο τρόπος με τον οποίον ο Χρήστος Σαρτζετάκης υπερασπίστηκε τη δικαιοσύνη ως λειτουργός της και τα εθνικά θέματα ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ως γίνει παράδειγμα για όλους. Αιωνία του η μνήμη», ανέφερε ο Κυριάκος Βελόπουλος, πρόεδρος της Ελληνικής Λέσξης. «Θα τον θυμώμαστε για τη σπάνια γενναιοδωρία του. Ως τον αγέρωχο ανακριτή που δεν ενέδωσε στο εμφυλιοπολεμικό παρακράτος της Δεξιάς, επιμένοντας να ξεσκεπάσει τους δολοφόνους του Λαμπράκη πάση προσωπική θυσία», έγραψε σε ανάρτησή του ο γραμματέας του ΜέΡΑ25, Γιάννης Βαρουφάκης.

Δηλώσεις για τον εκλιπόντα πρώην Πρόεδρο έκαναν και οι τρεις πρώην πρωθυπουργοί. Ο Κώστας Σημίτης, ο οποίος εστίασε στο «δημοκρατικό θάρρος του Χρήστου Σαρτζετάκη για τη δημοκρατία και τον ενεργό αγώνα του κατά της δικτατορίας», ο Γιώργος Παπανδρέου που εκτίμησε ότι «θα μείνει στην ιστορία για την ακεραιότητά του και ο Αντώνης Σαμαράς που τον αποκάλεσε «σημαντική προσωπικότητα του δημόσιου βίου, που αφήνει παρακαταθήκη τη σθεναρή υπεράσπιση των εθνικών μας θέσεων».

6 ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ Παρασκευή 4 Φεβρουαρίου 2022

"...Εντούτοις αναγκάει εξάγομαι γνώμη α-ποδέχεται επιφανών μεν προς των πλεόντων ανθρώπων, όμως δε, τη γε μου φαίνεται είναι αληθές, ουκ επισημώ... Εγώ δε οφείλω λέγειν τα λεγόμενα..."
Ηρόδοτος, Πολύμνια

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΤΟΜΙΕΣ

Γράφει ο Βαγγέλης Παπαδόπουλος

1968 Πενήντα Χρόνια
2018 Δημοσιογραφίας

"Εδώ αναγκαστικά θα εκφέρω τη γνώμη, που αποδέχεται κατόπιν ανταλλαγής με τους πιο πολλούς ανθρώπους, όμως και αυτή που σε μένα φαίνεται αληθινή, δεν θα αποσιωπήσω... Εγώ πάλι οφείλω από την πλευρά μου να εξιστορώ όσα λέγονται..."

"Εφυγε" ο δημοκράτης και πατριώτης υπέρμαχος της Μακεδονίας Χ. Σαρτζετάκης!

Σχεδόν αιωνόβιος, μας εγκατέλειψε στα 92 του χρόνια, ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας Χρήστος Σαρτζετάκης! Διατήρησε τις καλύτερες των εντυπώσεων! Τον συνόδευσα, ως δημοσιογράφος, σε πολλά ταξίδια του εντός και εκτός της χώρας και με τιμούσε με τη φιλία του. Αυστηρός, απαιτητικός και ιδιόρρυθμος, παρέμεινε ως το τέλος ένας καλός προσιτός άνθρωπος και γνήσιος πατριώτης. Δεν ήταν άγνωστος ο Σαρτζετάκης πριν ακόμα γίνει πρόεδρος...

Πρωταγωνίασε σε πολλές υποθέσεις όπου δοκιμάστηκε το ήθος και η επάρκεια στην άσκηση του λειτουργήματός του. Και έγινε παγκοσμίως γνωστός όταν ο διάσημος Έλληνας σκηνοθέτης Γαβράς σκηνοθέτησε το μυθιστόρημα του συμπατριώτη μου Βασίλη Βασιλικού "Ζ", που κατέγραφε τη δολερότητα του Γρηγόρη Λαμπράκη! Δύσκολα κανείς μπορεί να νοιώσει αυτά που ζήσαμε εμείς τότε, όταν το Πανελλήνιο συγκλονίστηκε από το τραγικό τέλος που είχε ο αγωνιστής βουλευτής στη Θεσσαλονίκη. Το λεγόμενο τότε παρακράτος της Δεξιάς με όργανο την ομάδα των παρακρατικών του Γκοτζίμανη, τραυμάτισε θανάσιμα τον Λαμπράκη και βύθισε την Ελλάδα στο πένθος και καθόρισε τις πολιτικές εξελίξεις που ακολούθησαν. Ήταν τότε που ο Κωνσταντίνος Καραμανλής αναρωτήθηκε: Ποιος κυβερνάει τον τόπο; Και ήταν τότε που ο Χρήστος Σαρτζετάκης ως ανακριτής της υπόθεσης κατόρθωσε να την φέρει εις πέρας παρά τις διώξεις, τις απειλές και τις πιέσεις που δέχθηκε από το σύστημα, για να κουκουλώσει το έγκλημα!

Δεν ήταν όμως μόνο αυτό το δείγμα της ακεραιότητάς του. Και αν το αναφέρω σήμερα ενδεικτικά, όπως και ορισμένα ακόμα, είναι για να τα γνωρίζουν οι νεότεροι ή να τα θυμηθούν όσοι από τους μεγαλύτερους τα έχασαν και βρίσκονται σε ανάλογα πόστα της Πολιτείας! Θα φανεί παράξενο σήμερα που ορισμένοι υπερασπίζονται τους λεγόμενους δικαιωματούς και παραβατικούς και τους κάνουν όλα τα χατίρια εις βάρος των λοιπών πολιτών, αν αναλογιστεί την άρνηση του Χρήστου Σαρτζετάκη να απονείμει χάρη στον ισοβίτη Χρήστο Ρούσο! Όπως και θα ξαφνιαστεί αν θυμηθεί ότι ο αποθανών Πρόεδρος συμμετείχε στη σύνθεση του Συμβουλίου Εφετών που απέρριψε το αίτημα της Γερμανίας για την έκδοση του καταζητούμενου τότε για τρομοκρατική δράση, Ρόλφ Πόλε! Σήμερα δυστυχώς ορισμένοι δημόσιοι λειτουργοί σε αντίστοιχες περιπτώσεις παραδίδουν ασμένως στις ξένες κυβερνήσεις ό,τι τους ζητηθεί χωρίς διαταγή και ενδοιασμούς! Όμως και στα εθνικά θέματα ο Χρ. Σαρτζετάκης παρέμεινε αμέριμνος και εθνικά υπερίσχυος και υπερασπιστής της ιστορίας του Γένους. Θα τολμούσε ποτέ ο οποιοσδήποτε πρωθυπουργός να υποβάλλει στον Σαρτζετάκη τη Συμφωνία των Πρεσπών προς υπογραφή; Θα τον πετούσε έξω με τις κλωτσιές!!! Όπως έκανε μέσα στην Αυστραλία που επισκέφθηκε επίσημα και διακήρυξε την ελληνικότητα της Μακεδονίας για να δεχθεί

Υπήρξε πιστός στις παραδόσεις, στην ιστορία στη δικαιοσύνη και στην δημοκρατία, ως το τέλος!

Θα μείνει στην ιστορία για το ήθος και την προσφορά του. Παρά τις πιέσεις, τον εκφοβισμό και τις απειλές έμεινε όρθιος στην υπόθεση Λαμπράκη και μετά από χρόνια έγινε παγκοσμίως γνωστός με την ταινία των Γαβρά - Βασιλικού, "Ζ". Υπηρετήσε τη Δικαιοσύνη και την Πολιτεία ως Πρόεδρος χωρίς να επηρεαστεί από τυχόν δικαιωματούς και πολιτικές σκοπιμότητες στις υποθέσεις Ρούσου και Πόλε! Παρέμεινε ως το τέλος πατριώτης και υπέρμαχος της ελληνικότητας της Μακεδονίας!

Η ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ

εφ. Ελεύθερη Ωρα

Παρασκευή 4 Φεβρουαρίου 2010

Κηρύχθηκε τριήμερο πένθος Τη Δευτέρα στη Μητρόπολη Αθηνών η κηδεία του Χρήστου Σαρτζετάκη

Την Δευτέρα 7 Φεβρουαρίου, στις 12:00, στην Μητρόπολη Αθηνών, θα τελεστεί η εξόδιος ακολουθία του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας Χρήστου Α. Σαρτζετάκη. Με Κοινή Υπουργική Απόφαση των υπουργών Εσωτερικών Μάκη Βορίδη, Οικονομικών, Χρήστου Σταϊκούρα και Εθνικής Άμυνας Νικόλαου Παναγιωτόπουλου, η κηδεία θα τελεσθεί με δημόσια δαπάνη. Αποφασίστηκε να αποδοθούν κατά την κηδεία του οι τιμές που προσήκουν σε αρχηγό κράτους "ως ελάχιστο φόρο τιμής για τις εξαιρετικές υπηρεσίες που προσέφερε στον Λαό, στην Πατρίδα και στο Έθνος". Σύμφωνα με ανακοίνωση από το γραφείο του εκλιπόντος πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας, λόγω των υγειονομικών μέτρων, η ταφή του Χρήστου Α. Σαρτζετάκη θα τε-

λεστεί σε στενό οικογενειακό κύκλο την ίδια μέρα στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών. Επισημαίνεται επίσης πως η οικογένεια εξέφρασε την επιθυμία τυχόν δωρεές να κατατεθούν στην Φλόγα: Σύλλογος Γονιών Παιδιών με Νεοπλασματική Ασθένεια και στην Εστία Κέντρο Κοινωνικής Φροντίδας ατόμων με νοητική υστέρηση. Για τον θάνατο του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας Χρήστου Σαρτζετάκη, κηρύχθηκε τριήμερο δημόσιο πένθος. Το δημόσιο πένθος, ξεκίνησε, χθες, ημέρα του θανάτου του και θα τηρηθεί για τρεις ημέρες, καθώς και κατά την ημέρα της κηδείας του. Με ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του ξεκίνησε, χθες, τις εργασίες της η Βουλή τιμώντας τον πρώην Πρόεδρο Χρήστο Σαρτζετάκη. Με συγκίνηση αποχαιρετάμε τον Χρήστο Σαρτζετάκη, αναφέρει σε ανακοίνωσή της η Πρόεδρος της

Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου για την απώλεια του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας. Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης αναφέρει μεταξύ άλλων στο μήνυμά του: "Με θλίψη πληροφορήθηκα την απώλεια του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας και ακέραιου δικαστή Χρήστου Σαρτζετάκη. Στα ταραγμένα χρόνια της δεκαετίας του '80, ως νεαρός τότε ανακριτής, ταυτίστηκε με την καταγγελία των εξώθεσμων μηχανισμών στην υπόθεση Λαμπράκη... Μια θητεία που άρχισε με αντιδίκιες, ολοκληρώθηκε, έτσι, σε κλίμα ομαλότητας. Και σε αυτό, η προσωπικότητα του Χρήστου Σαρτζετάκη είχε το δικό της μερίδιο. Στους οικείους του απευθύνω τα ειλικρινή μου συλλυπητήρια". Ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ-Πολιτική Συμμαχία Αλέξης Τσίπρας σε ανάρτησή του στο Facebook ανα-

φέρει μεταξύ άλλων: "Ο Χρήστος Σαρτζετάκης υπήρξε εμβληματικός δικαστής, που προσωποποίησε την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης σε όλη τη διαδρομή του... Η δημοκρατική Ελλάδα τον τίμησε με την εκλογή του στην Προεδρία της Δημοκρατίας. Τον αποχαιρετούμε με σεβασμό". "Ευπατρίδης που υπηρέτησε με συνέπεια το δημόσιο συμφέρον, τη Δικαιοσύνη και τη Δημοκρατία. Η εκλογή του στην Προεδρία της Δημοκρατίας συνέβαλε στον εκδημοκρατισμό των θεσμών με την Συνταγματική αναθεώρηση του 1986", αναφέρει ο Πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ, Νίκος Ανδρουλάκης. "Θα μείνει στη συλλογική μνήμη για τη συμβολή του στην αποκάλυψη της δολοφονίας Λαμπράκη και τη στάση του απέναντι στη χούντα", επισημαίνει ο ΓΓ της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, Δημήτρης Κουτσούμπας.